

384L0500

Nr L 277/12

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

20.10.84

RÅDETS DIREKTIV

av den 15 oktober 1984

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om keramiska produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

(84/500/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen,

med beaktande av rådets direktiv 76/893/EEG av den 23 november 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel⁽¹⁾, särskilt artikel 3 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Artikel 2 i direktiv 76/893/EEG föreskriver att material och produkter inte får överföra sina beståndsdelar till livsmedel i sådana kvantiteter att de kan utgöra en fara för människors hälsa.

Artikel 3 i samma direktiv föreskriver att rådet i enlighet med förfarandet i artikel 100 i fördraget genom direktiv skall anta särskilda bestämmelser som skall gälla för vissa grupper av material och produkter (särddirektiv).

Keramiska produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel är för att skydda människors hälsa i de flesta medlemsstater föremål för tvingande föreskrifter som fastställer gränsvärden för de mängder bly och kadmium som får utlösas.

Dessa föreskrifter skiljer sig i de olika medlemsstaterna och hindrar därmed upprättandet av en fungerande gemensam marknad.

Dessa hinder kan elimineras om enhetliga regler skapas för de keramiska produkter som släpps ut på den gemensamma marknaden; det är därför nödvändigt att harmonisera gränsvärdena samt test- och analysmetoderna för sådana produkter.

Lämpligt instrument för att uppnå detta mål är ett sådant särddirektiv som avses i artikel 3 i direktiv 76/893/EEG, vars allmänna föreskrifter blir tillämpliga även i detta speciella fall.

Anpassningen till den tekniska utvecklingen i fråga om vissa åtgärder för kontroll och analys som föreskrivs i direktivet är en verkställighetsåtgärd som för att förenkla och påskynda förfarandet bör anförtros kommissionen.

I samtliga fall då rådet till kommissionen överläter befogenheter att genomföra föreskrifter om material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, bör ett förfarande skapas för att säker-

⁽¹⁾ EGT nr L 340, 9.12.1976, s. 19.

⁽²⁾ EGT nr C 95, 28.4.1975, s. 41.

⁽³⁾ EGT nr C 263, 17.11.1975, s. 66.

ställa ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom Ständig livsmedelskommittén som bildats genom rådets beslut av den 13 november 1969.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Detta direktiv är ett sådant särdirektiv som avses i artikel 3 i direktiv 76/893/EEG.

2. Detta direktiv avser möjlig migration av bly och kadmium från keramiska produkter som i färdigt skick är avsedda att komma i kontakt med livsmedel eller som är i kontakt med livsmedel och är avsedda för detta ändamål.

3. Med "keramiska produkter" avses produkter som framställts av en blandning av oorganiska material i allmänhet med ett stort innehåll av lera eller silikat som kan vara tillsatt små mängder organiska material. Dessa produkter är först formade, varefter formen har gjorts beständig genom bränning. Produkterna kan vara glaserade, emaljerade och/eller försedda med dekor.

Artikel 2

1. De mängder bly och kadmium som överförs från keramiska produkter får inte överskrida de gränser som fastställs nedan.

2. De mängder bly och kadmium som överförs från keramiska produkter skall bestämmas med hjälp av en undersökning för vilken förutsättningarna anges i bilaga 1, och vid vars utförande den i bilaga 2 angivna analysmetoden skall användas.

3. Om en keramisk produkt består av ett kärl försett med ett keramiskt lock, skall den gräns för bly och/eller kadmium, som inte får överskridas (mg/dm² eller mg/l), vara densamma som gäller för enbart kärlet.

Själva kärlet och lockets insida skall undersökas var för sig och under samma förhållanden.

Summan av de två nivåerna utlöst bly och/eller kadmium som därvid erhålls skall efter omständigheterna hänföras till ytstorleken eller till volymen på själva kärlet.

4. En keramisk produkt skall anses uppfylla kraven i detta direktiv om de mängder bly och/eller kadmium som avges under en undersökning som genomförs under de förhållanden som fastställs i bilaga 1 och 2, inte överskrider följande gränser:

	Pb	Cd
— Kategori 1:		
Produkter som inte kan fyllas och produkter som kan fyllas men vars inre djup, mätt från den lägsta punkten till horisontalplanet förbi den övre kanten inte överskrider 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
— Kategori 2:		
Alla andra produkter som kan fyllas	4,0 mg/l	0,3 mg/l
— Kategori 3:		
Kokkärl, förpacknings- och förvaringskärl som rymmer mer än tre liter	1,5 mg/l	0,1 mg/l

5. Om en keramisk produkt inte överskrider kvantiteterna ovan med mer än 50 % skall denna produkt likväl anses uppfylla kraven i detta direktiv, om minst tre andra produkter med samma form, dimension, dekor och glasering undersöks på det sätt som fastställs i bilaga 1 och 2, och de genomsnittliga mängderna bly eller kadmium som avges från dessa produkter inte överskrider de fastställda gränserna, och ingen av dessa produkter överskrider dessa gränser med mer än 50 %.

Artikel 3

De ändringar som kan bli aktuella i bilagorna med hänsyn till utvecklingen inom vetenskapligt och tekniskt kunnande skall, med undantag för avsnitt 1 och 2 i bilaga 1, antas i enlighet med det förfarande som fastställts i artikel 10 i direktiv 76/893/EEG.

Artikel 4

1. Inom tre år från anmälan⁽¹⁾ av detta direktiv skall rådet i enlighet med det förfarande som fastställts i artikel 100 i fördraget bestämma

- de gränsvärden som skall gälla för de delar av keramiska produkter som är avsedda att komma i beröring med munnen,
- metoderna för att kontrollera att de gränsvärden som anges i a iakttas.

2. Inom samma period skall kommissionen på grundval av toxikologiskt och teknologiskt underlag på nytt granska de gränsvärden som fastställts i artikel 2, i syfte att sänka dessa, samt belysningsförhållandena för den undersökning som anges i bilaga 1, och skall vid behov föreslå rådet ändringar av detta direktiv.

⁽¹⁾ Detta direktiv anmäldes hos medlemsstaterna den 17 oktober 1984.

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall vid behov ändra sin nationella lagstiftning för att följa detta direktiv så att

- handel med keramiska produkter som följer bestämmelserna i detta direktiv tillåts tre år efter anmälan av detta,
- det är förbjudet att släppa ut keramiska produkter på marknaden som inte följer bestämmelserna i detta direktiv fem år efter anmälan av direktivet.

De skall omedelbart underrätta kommissionen om varje sådan ändring.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna förbjuda eller upprätthålla ett förbud mot tillverkning av keramiska produkter som inte följer detta direktiv.

Artikel 6

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 15 oktober 1984.

På rådets vägnar

J. BRUTON

Ordförande

BILAGA 1

GRUNDREGLER FÖR BESTÄMNING AV MIGRATION AV BLY OCH KADMIIUM

1. Testlösning (simulator)

En nyberedd 4-procentig (volymprocent) lösning av ättiksyra i vatten.

2. Analysförhållande

2.1 Utför undersökningen vid en temperatur av 22 ± 2 °C under $24 \pm 0,5$ timmar.

2.2 När migration av bly skall bestämmas, täck över provet på lämpligt sätt och utsätt det för vanlig laboratoriebelysning.

När migration av kadmium eller bly och kadmium skall bestämmas, täck över provet så att den extraherade ytan med säkerhet befinner sig i totalt mörker.

3. Fyllning

3.1 *Produkter som kan fyllas*

Fyll provet med den 4-procentiga (volymprocent) ättiksyralösningen till en nivå högst 1 mm från punkten för överfyllnad. Avståndet mäts från provets ovankant.

Prov med plan eller lätt sluttande kant bör fyllas så att avståndet mellan vätskans yta och överfyllnadspunkten är högst 6 mm mätt längs den sluttande kanten.

3.2 *Produkter som inte kan fyllas*

Den del av produktens yta som inte är avsedd att komma i kontakt med livsmedel täcks först med ett lämpligt skyddande lager som tål inverkan av den 4-procentiga (volymprocent) ättiksyralösningen. Provet sänks därefter ned i en behållare med en känd volym ättiksyralösning på sådant sätt att den yta som är avsedd att komma i kontakt med livsmedel är helt täckt av testlösningen.

4. Bestämning av ytans storlek

Ytstorleken hos produkter i kategori 1 är lika med ytstorleken på den buktande vätskeyta som bildas av den fria vätskeyta som erhålls när fyllningskraven i avsnitt 3 ovan iakttas.

BILAGA 2

ANALYSMETODER FÖR BESTÄMNING AV MIGRATION AV BLY OCH KADMIUM

1. Produkter och tillämpningsområde

Metoden gör det möjligt att bestämma den specifika migrationen av bly eller kadmium.

2. Princip

Bestämningen av den specifika migrationen av bly eller kadmium utförs genom atomabsorptionsspektrofotometri.

3. Kemikalier

- Alla kemikalier skall vara av analytisk kvalitet, om inte annat anges.
- Alla hänvisningar till vatten avser destillerat vatten eller vatten av motsvarande kvalitet.

3.1 4-procentig (volymprocent) lösning av ättiksyra i vatten

Tillsätt 40 ml isättika till vatten och späd till 1 000 ml.

3.2 Stamlösningar

Gör i ordning stamlösningar som innehåller 1 000 mg bly per liter respektive minst 500 mg kadmium per liter i 4-procentig ättiksyralösning (3.1).

4. Instrument

4.1 Atomabsorptionsspektrofotometer

Instrumentets detektionsgräns för bly och kadmium måste vara lika med eller lägre än

- 0,1 mg/liter för bly,
- 0,01 mg/liter för kadmium.

Detektionsgränsen definieras som den koncentration av elementet i 4-procentig ättiksyra (3.1) som ger en signal som är dubbelt så stor som instrumentets bakgrundsbrus.

5. Metod

5.1 Förberedelse av provet

Provet måste vara rent och fritt från fett eller andra ämnen som kan tänkas påverka undersökningen.

Tvätta provet i en lösning med flytande hushållsdiskmedel vid en temperatur av ca 40 °C. Skölj provet först i kranvatten och därefter i destillerat vatten eller vatten av motsvarande kvalitet. Låt vattnet rinna av och torka därefter för att undvika fläckar. Den yta som skall undersökas bör inte beröras efter rengöringen.

5.2 Bestämning av bly eller kadmium

- Det sålunda iordningställda provet undersöks på det sätt som fastställts i bilaga 1.
  - Innan provlösningen avlägsnas för bestämning av bly eller kadmium, görs provets innehåll homogent på något lämpligt sätt så att förlust av testvätska kan undvikas liksom nötning på provets yta.
  - Utför ett blanktest på den provlösning som använts för varje serie av bestämningar.
  - Utför bestämningar av bly eller kadmium under lämpliga förhållanden med atomabsorptionsspektrofotometri.
-